

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ મધ્યે ગુજરાત ઉચ્ચ અદાલતમાં

વિશેષ દીવાની અરજી નં.૭૨૩/૨૦૧૭

સાથે

વિશેષ દીવાની અરજી નં.૧૫૦૭/૨૦૧૭

મંજૂરી અને હસ્તાક્ષર અર્થે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ સુશ્રી હર્ષા દેવાની

સહી/-

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ.એસ. સુપેહીઆ

સહી/-

=====

૧	શું લોકલ અખબારના રિપોર્ટ્સને ચુકાદો જોવા માટે મંજૂરી આપી શકાય?	ના
૨	રિપોર્ટરને સંદર્ભિત કરવો કે નહીં?	હા
૩	શું માનનીય ન્યાયમૂર્તિ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવા માંગે છે?	ના

૪	શું આ કેસમાં ભારતીય બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ આદેશના અર્થઘટન અંગે કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્ન સામેલ છે?	ના
---	--	----

=====

મંજુલાબેન પ્રકાશકુરમાર ચૌધરી..... અરજદારો

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને ર..... સામાવાળાઓ

=====

ઉપસ્થિતી:

વિશેષ દીવાની અરજી નં.૭૨૩/૨૦૧૭

અરજદાર નં.૧ તરફે વકીલ શ્રી નરેન્દ્ર એલ. જૈન

સામાવાળા નં.૧ તરફે એજુપી શ્રી શિરિષ ગોહિલ

સામાવાળા નં.૩ તરફે વકીલ શ્રી તેજસ પી. સહા

સામાવાળા નં.૨ તરફે રૂબરૂમાં નોટિસ બજેલ છે.

વિશેષ દીવાની અરજી નં.૧૫૦૭/૨૦૧૭

અરજદાર નં.૧-૪ તરફે વકીલ શ્રી ભરત ટી. રાવ

સામાવાળા નં.૧ તરફે એજુપી શ્રી શિરિષ ગોહિલ

સામાવાળા નં.૬-૭, ૧૦, ૧૩ તરફે વકીલ શ્રી દક્ષય ડી. પટેલ

સામાવાળા નં.૩-૫, ૮-૯, ૧૧-૧૨ તરફે રૂબરૂમાં નોટિસ બજેલ છે.

સામાવાળા નં.૨ તરફે વકીલ શ્રી વિરલ કે. શાહ

=====

ન્યાયપીઠ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ સુશ્રી હર્ષા દેવાની

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ.એસ. સુપેહીઆ

તારીખ: ૨૮/૦૩/૨૦૧૭

સીએવી સંયુક્ત ચુકાદો

(માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ.એસ. સુપેહીઆ દ્વારા)

(૧) આ રિટ પિટિશનોમાં ઉઠાવવામાં આવેલો મુદ્દો સમાન હોવાથી, તેમને અંતિમ સુનાવણી માટે એકસાથે હાથ ધરવામાં આવ્યા હતા અને આ સામાન્ય ચુકાદા દ્વારા તેનો નિકાલ કરવામાં આવે છે.

(૨) સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૭૨૩/૨૦૧૭ માં, અરજદારે ચૂંટણી પિટિશન નં. ૧/૨૦૧૭ માં આંક-૧ નીચે જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ, ફર્સ્ટ ક્લાસ, માણસા દ્વારા પસાર કરાયેલ તારીખ ૧૩.૦૧.૨૦૧૭ ના આદેશને પડકાર્યો છે, જેના દ્વારા ચૂંટણી પંચ દ્વારા સામાવાળા નં. ૩ ની તરફેણમાં જાહેર કરાયેલ તારીખ ૨૮.૧૨.૨૦૧૬ ના પરિણામના અમલીકરણ અને

કામગીરી પર મનાઈહુકમ લાવવા માટેની વચગાળાની પ્રાર્થના ફગાવી દેવામાં આવી છે.

(૩) સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૫૦૭/૨૦૧૭ માં, અરજદારોએ ચૂંટણી પિટિશન નં. ૧/૨૦૧૭ માં અરજી આંક-૫ નીચે પસાર કરાયેલ તારીખ ૨૩.૦૧.૨૦૧૭ ના આદેશને પડકાર્યો છે, જેના દ્વારા ચૂંટાયેલા પ્રતિનિધિઓને તેમની વહીવટી સત્તાઓ બજાવતા અટકાવવામાં આવ્યા છે અને પુનઃ મતગણતરી માટે પણ આદેશ આપવામાં આવ્યો છે.

(૪) વર્તમાન પિટિશનોમાં વિવાદ ગુજરાત પંચાયત અધિનિયમ, ૧૯૯૩ (જેને હવે પછી "૧૯૯૩ નો અધિનિયમ" તરીકે ઓળખવામાં આવશે) ની કલમ ૩૧ હેઠળ ચૂંટણીઓને પડકારતી ચૂંટણી પિટિશનોમાં દાખલ કરાયેલ વચગાળાના મનાઈહુકમ મંજૂર કરવા અને નામંજૂર કરવાના મુદ્દામાંથી ઉદ્ભવે છે.

(૫) દરેક પિટિશનમાંથી સંબંધિત તથ્યો નીચે મુજબ સામેલ કરવામાં આવ્યા છે:

સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૭૨૩/૨૦૧૭ માં

(I) બાબુપુરા ગ્રામ પંચાયતની ચૂંટણી ૨૭.૧૨.૨૦૧૬ ના રોજ યોજાઈ હતી અને તેની મતગણતરી ૨૯.૧૨.૨૦૧૬ ના રોજ યોજાઈ હતી. ચૂંટણીઓ ૦૩.૦૧.૨૦૧૭ ના રોજ પૂર્ણ થઈ હતી. અરજદારનો કેસ એવો છે કે સામાવાળા નં. ૩ ની તરફેણ કરવા માટે ૭૧ મતો જાણીજોઈને ગેરવલ્લે મૂકવામાં આવ્યા હતા.

(ii) આખરે, મતોની પુનઃ ગણતરી પછી, સામાવાળા નં. ૩ ની સરખામણીમાં અરજદારને ૩૫ મતોના માર્જિનથી અસફળ ઉમેદવાર તરીકે જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા. અરજદારે તરત જ ૨૯.૧૨.૨૦૧૬ ના રોજ ચૂંટણી અધિકારી પાસે ખોવાયેલા/ગેરવલ્લે ગયેલા બેલેટ અંગે ફરિયાદ નોંધાવી હતી જેથી ચૂંટણી અધિકારી આ અંગે કમિશનરને જાણ કરે અને ગુજરાત પંચાયત ચૂંટણી નિયમો, ૧૯૯૪ (જેને હવે પછી "નિયમો" તરીકે ઓળખવામાં આવશે) ના નિયમ ૪૯ હેઠળ યોગ્ય પગલાં લે.

(iii) ચૂંટણી અધિકારી નિષ્ક્રિય રહેતા, અરજદારે આ કોર્ટ સમક્ષ સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૨૨૦૦૨/૨૦૧૬ દાખલ કરી, જેને વૈકલ્પિક ઉપાયના આધારે ફગાવી દેવામાં આવી. ત્યારબાદ,

અરજદારે ચૂંટણી પિટિશન નં. ૧/૨૦૧૭ દાખલ કરી, જેમાં જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ, ફર્સ્ટ ક્લાસ, માણસાએ આંક ૧ નીચે પસાર કરેલા તારીખ ૧૩.૦૧.૨૦૧૭ ના આદેશ દ્વારા ૧૯૯૩ ના અધિનિયમની કલમ ૩૧ તેમને આવી સત્તા આપતી નથી તેવું અવલોકન કરીને તારીખ ૨૯.૧૨.૨૦૧૬ ના પરિણામના અમલીકરણ અને કામગીરીને રોકવા માટેની વચગાળાની પ્રાર્થના ફગાવી દીધી.

સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૫૦૭/૨૦૧૭ માં

(I) રાજ્ય ચૂંટણી પંચે એક જાહેરનામું બહાર પાડીને ૨૭.૧૧.૨૦૧૬ ના રોજ રાજકોટ જિલ્લાના પડધરી તાલુકાના ન્યારા ગામના ગ્રામ પંચાયતના સરપંચ અને સભ્યોની ચૂંટણી યોજવા માટે ચૂંટણી કાર્યક્રમ જાહેર કર્યો હતો. મતદાનની તારીખ ૨૭.૧૨.૨૦૧૬ નક્કી કરવામાં આવી હતી અને મતગણતરીની તારીખ ૨૯.૧૨.૨૦૧૬ નક્કી કરવામાં આવી હતી. ન્યારા ગ્રામ પંચાયતમાં આઠ મતવિસ્તારોમાં વહેંચાયેલા આઠ વોર્ડ હતા.

(ii) અરજદારો નં. ૧ અને ૨ એ સરપંચના પદ માટે ચૂંટણી લડી. સાત ઉમેદવારોની બનેલી અરજદારોની પેનલમાંથી ત્રણ ઉમેદવારો

ચૂંટાયા હતા, જ્યારે સામાવાળા નં. ૨ ની પેનલમાંથી ચાર ઉમેદવારો ચૂંટાયા હતા. સરપંચની ચૂંટણીમાં, અરજદાર નં. ૧ ને ચાર મતોથી ચૂંટાયેલા જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા. સામાવાળા નં. ૨ એ પડધરી ખાતે પ્રિન્સિપાલ સિવિલ જજ સમક્ષ ૧૩.૦૧.૨૦૧૭ ના રોજ ચૂંટણી પિટિશન નં. ૧/૨૦૧૭ રજૂ કરી. ચૂંટણી પિટિશન સાથે મનાઈફિકમ માટેની આંક ૫ અરજી પણ રજૂ કરવામાં આવી હતી. ચૂંટણી પિટિશન નં. ૧/૨૦૧૭ ની તારીખ ૧૮.૦૧.૨૦૧૭ ના રોજ મુકરર કરવામાં આવી હતી, ત્યારબાદ તેને ૨૦.૦૧.૨૦૧૭ સુધી મુલતવી રાખવામાં આવી હતી. સામાવાળા નં. ૧ વતી સમય માંગવામાં આવ્યો હતો અને મેટર ૨૧.૦૧.૨૦૧૭ ના રોજ રાખવામાં આવી હતી. ૨૧.૦૧.૨૦૧૭ ના રોજ અરજદારોએ જવાબ દાખલ કરવા માટે સમય માંગ્યો હતો. અરજદારોને ૨૩.૦૧.૨૦૧૭ ના રોજ બપોરે ૨:૩૦ વાગ્યા સુધીમાં જવાબ દાખલ કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો.

- (iii) અરજદારોનો કેસ એવો છે કે ૨૩.૦૧.૨૦૧૭ ના રોજ તેઓ જવાબ દાખલ કરી શક્યા ન હતા કારણ કે દસ્તાવેજો તેમની પાસે ઉપલબ્ધ ન હતા. તે જ દિવસે સિવિલ જજે આંક ૫ ની અરજી સાંભળી અને સદર અરજીમાં માંગ્યા મુજબનો મનાઈફિકમ મંજૂર કર્યો એટલે કે પુનઃ

મતગણતરીનું પરિણામ જાહેર ન થાય ત્યાં સુધી ચૂંટાયેલા પ્રતિનિધિઓને તેમની વહીવટી સત્તાઓનો ઉપયોગ કરતા અટકાવ્યા. સિવિલ જજે પુનઃ મતગણતરીના હેતુ માટે કોર્ટ કમિશનરની નિમણૂક માટે પણ નિર્દેશ આપ્યો.

(૬) સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૭૨૩/૨૦૧૭ ના અરજદારના વિદ્વાન વકીલ શ્રી નરેન્દ્ર જૈને રજૂઆત કરી છે કે ગુજરાત પંચાયત અધિનિયમ, ૧૯૯૩ ની કલમ ૩૧ માં ઉદ્દેખિત સિવિલ જજ (જુનિયર ડિવિઝન) અથવા સિવિલ જજ (સિનિયર ડિવિઝન) (જેને હવે પછી "જજ" તરીકે ઓળખવામાં આવશે) એ સિવિલ પ્રોસિજર કોડ, ૧૯૦૮ (ટૂંકમાં "કોડ") ના અર્થમાં સિવિલ જજ છે. એવો દાવો કરવામાં આવ્યો હતો કે ૧૯૯૩ ના અધિનિયમની કલમ ૩૧ ની પેટા-કલમ (૩) આવી તપાસ કરતા જજને સિવિલ કોર્ટની સત્તાઓ પ્રદાન કરે છે, તેથી, તેનો અર્થ કોડની કલમ ૨ ના ખંડ (૮) હેઠળ વ્યાખ્યાયિત સિવિલ કોર્ટના પ્રિસાઈડિંગ ઓફિસર થશે, તેથી, તેમને કોડ હેઠળની તમામ સત્તાઓ પ્રાપ્ત છે, જેમાં કોડના ઓર્ડર ૩૯ નિયમો ૧ અને ૨ હેઠળ વચગાળાનો મનાઈદુકમ મંજૂર કરવાની સત્તાનો પણ સમાવેશ થાય છે. તેમણે વધુમાં ભારપૂર્વક જણાવ્યું છે કે જજ દ્વારા ૧૯૯૩ ના અધિનિયમની કલમ ૩૧ હેઠળ ચૂંટણી રદ કરવાની સત્તામાં વચગાળાનો મનાઈદુકમ મંજૂર કરવાની સત્તાનો પણ સમાવેશ થાય છે,

તેથી, ચૂંટણી પિટિશન નં. ૧/૨૦૧૭ માં જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ, ફર્સ્ટ ક્લાસ, માણસા દ્વારા આંક ૧ નીચે પસાર કરાયેલ તારીખ ૧૩.૦૧.૨૦૧૭ નો આક્ષેપિત આદેશ રદ કરવા પાત્ર છે.

- (૭) સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૧૫૦૭/૨૦૧૭ ના સામાવાળા નં. ૨ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી વિરલ શાહે, વિદ્વાન વકીલ શ્રી જૈન દ્વારા કરવામાં આવેલી દલીલોના સમર્થનમાં રજૂઆત કરી છે કે ૧૯૯૩ ના અધિનિયમ અને ૧૯૯૪ ના નિયમોમાં મનાઈદુકમ મંજૂર કરવા પર પ્રતિબંધ મૂકતી કોઈ જોગવાઈ નથી અને આવી કોઈપણ જોગવાઈઓની ગેરહાજરીમાં, સિવિલ જજ સિવિલ પ્રોસિજર કોડમાં દર્શાવ્યા મુજબ તમામ સત્તાઓનો ઉપયોગ કરી શકે છે. તેમણે આર. નારાયણન વિરુદ્ધ એસ. સેમ્મલાઈ અને અન્યના કેસમાં આપવામાં આવેલા સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદા, એ.આઈ.આર. ૧૯૮૦ એસ.સી. ૨૦૬, વધુ ખાસ કરીને તેના ફક્ત નં. ૧૭ અને ૧૮ પર ભાર મૂક્યો છે, જે જણાવે છે કે જ્યારે ચૂંટણી પિટિશનમાં મતગણતરીમાં ગેરરીતિ અથવા ગેરકાયદેસરતાના આક્ષેપો જેના પર આધારિત છે તે તમામ ભૌતિક તથ્યોનું પૂરતું નિવેદન હોય ત્યારે બેલેટ પેપરોની પુનઃ ગણતરીનો આદેશ આપવા માટે કોર્ટ વાજબી ઠરશે. એડારા હરિબાબુ વિરુદ્ધ તુલુરી વેંકટ નરસિમ્હમ, ૨૦૧૬ (૨) એસ.સી.સી. ૬૪૦ ના કેસમાં આપવામાં આવેલા ચુકાદા, વધુ ખાસ કરીને

તેના ફકરા નં. ૪૫ પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે, જેમાં સર્વોચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું છે કે દાવા (lis) ના પેન્ડન્સી દરમિયાન, દાવામાં આક્ષેપિત કાર્યવાહીના અમલને રોકવા/પ્રતિબંધિત કરવા માટે અદાલતો હંમેશા અંતર્ગત અને વૈધાનિક સત્તા સાથે નિહિત છે. આ સત્તાઓ કોડના ઓર્ડર ૩૯ નિયમો ૧ અને ૨, અને ઓર્ડર ૪૧ નિયમ ૫ માં સમાવિષ્ટ છે. ઉપરોક્ત રજૂઆતોને ધ્યાનમાં રાખીને, વિદ્વાન વકીલ શ્રી શાહે આગ્રહ કર્યો છે કે પિટિશન ફગાવી દેવાને પાત્ર છે કારણ કે ચૂંટણી પિટિશન નં. ૧/૨૦૧૭ માં અરજી આંક ૫ નીચે પસાર કરાયેલ તારીખ ૨૩.૦૧.૨૦૧૭ નો આદેશ, જેના દ્વારા ચૂંટાયેલા પ્રતિનિધિઓને તેમના કાર્યો બજાવતા અટકાવવામાં આવ્યા છે અને પુનઃ મતગણતરીનો પણ આદેશ આપવામાં આવ્યો છે, તેમાં હસ્તક્ષેપની જરૂર નથી.

- (૮) વિદ્વાન વકીલો શ્રી નરેન્દ્ર જૈન અને શ્રી વિરલ શાહની ઉપરોક્ત દલીલોનો સખત વિરોધ કરતા, સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૧૫૦૭/૨૦૧૭ ના અરજદારોના વકીલ શ્રી ભારત રાવે જણાવ્યું છે કે ચૂંટણી પિટિશનમાં ભ્રષ્ટ્ર પ્રથાઓના ચોક્કસ તારણની ગેરહાજરીમાં, જે ૧૯૯૩ ના અધિનિયમની કલમ ૩૧(૭) હેઠળ ફરજિયાત છે, જજ આંક ૫ નીચે ફરજિયાત આદેશ પસાર કરી શક્યા ન હોત કારણ કે ચૂંટાયેલા પ્રતિનિધિઓને ચૂંટાયેલા પ્રતિનિધિઓ તરીકે તેમના કાર્યો બજાવતા રોકવા

માટે આવા પ્રકારનો ફરજિયાત આદેશ પસાર કરવા માટે ચૂંટણી પિટિશનમાં કોઈ જોગવાઈ નથી. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે સંબંધિત કોર્ટ સમક્ષ ચૂંટણી પિટિશનની સુનાવણીના હેતુ માટે ૧૯૯૩ ના અધિનિયમની કલમ ૩૧ એક સ્વયં-સંપૂર્ણ કોડ છે અને સંબંધિત જજે ૧૯૯૩ ના અધિનિયમની કલમ ૩૧ ની ચાર દિવાલોની અંદર આદેશ પસાર કરવાનો હોય છે. કોડની જોગવાઈઓની મદદ ફક્ત સમન્સ જારી કરવા, પુરાવા નોંધવા, સાક્ષીને કોર્ટમાં હાજર રહેવા દબાણ કરવા, દસ્તાવેજ પુરાવા રજૂ કરવા પૂરતી જ લઈ શકાય છે, તેથી, જજે માંગ્યા મુજબ વચગાળાની રાહત આપીને તેમજ પુનઃ મતગણતરીનો નિર્દેશ આપીને, જે કાયદાની દૃષ્ટિએ માન્ય ન હોય તેવો ફરજિયાત આદેશ છે, રેકૉર્ડના આધારે સ્પષ્ટ ભૂલ કરી છે. તેમણે એમ પણ રજૂઆત કરી છે કે જજે ૧૯૯૩ ના અધિનિયમની કલમ ૩૧(જ) માં આપવામાં આવેલ "સ્પષ્ટીકરણ" ધ્યાનમાં લીધું નથી. અહીં, ચૂંટણી અધિકારીએ નિયમોનો ભંગ કર્યો નથી અને તેથી, ચૂંટણી રદ કરી શકાય નહીં. જ્યારે ચૂંટણી રદ કરી શકાતી નથી, ત્યારે આવા કિસ્સાઓમાં વચગાળાની રાહત આપી શકાય નહીં. તેથી, નીચે જજનો આદેશ ભૂલભરેલો, ગેરકાયદેસર અને કાયદાની જોગવાઈઓની વિરુદ્ધ છે.

તેમની દલીલોના સમર્થનમાં, અરજદારોના વિદ્વાન વકીલે જીવંતીબેન ભીખાજી થાવેરાયા વિરુદ્ધ રંગાબેન મનાજી થાવેરાયા, ૨૦૦૩ (૨) જી.એલ.એચ. ૩૦૬ અને ચંદ્રિકા પ્રસાદ યાદવ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ

બિહાર અને અન્ય (૨૦૦૪) ૬ એસ.સી.સી. ૩૩૧, સોમાભાઈ કચરાદાસ પટેલ વિરુદ્ધ પટેલ બેચરભાઈ શંભુભાઈ, ૧૯૮૦ (૨) જી.એલ.આર. ૧ ના કેસોના ચુકાદાઓ પર આધાર રાખ્યો છે.

(૯) સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૭૨૩, ૨૦૧૭ ના સામાવાળા નં. ૩ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી તેજસ સત્તાએ જણાવ્યું છે કે ૧૯૯૩ ના અધિનિયમની કલમ ૩૧ હેઠળ કલ્પના કરવામાં આવેલી તપાસ માટે કોડનો ઓર્ડર ૩૯ નિયમ ૨ લાગુ પડતો નથી. તેમણે ચૂંટણી અધિકારી, રોહીશાળા ગ્રામ પંચાયત અને નાયબ મામલતદાર અને અન્ય વિરુદ્ધ ધરમશીભાઈ મુળજીભાઈ, ૧૯૯૭ (૧) જી.એલ.એચ. ૨૪૨ ના કેસમાં નોંધાયેલા ચુકાદા પર આધાર રાખ્યો છે. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે ચૂંટણી પ્રક્રિયામાં કોઈ ગેરકાયદેસરતા અથવા અયોગ્યતા અથવા ગેરકાયદેસર કૃત્ય કરવામાં આવ્યું નથી. તેથી, સદર પિટિશન ફગાવી દેવાને પાત્ર છે.

(૧૦) ઉપરોક્ત રિટ પિટિશનોમાં તમામ અરજદારો અને સામાવાળાઓને સાંકળતો મુખ્ય પ્રશ્ન એ છે કે શું સિવિલ જજ ૧૯૯૩ ના અધિનિયમની કલમ ૩૧ હેઠળ દાખલ કરાયેલ ચૂંટણી પિટિશનમાં વચગાળાનો મનાઈફુકમ/વચગાળાની રાહત આપવા માટે સત્તા ધરાવે છે?

"કલમ ૩૧ નીચે મુજબ વાંચે છે:

કલમ ૩૧ : ચૂંટણીની માન્યતા નક્કી કરવી, જજ દ્વારા તપાસ અને પ્રક્રિયા

(૧) જો પંચાયતના કોઈપણ સભ્યની ચૂંટણીની માન્યતા પર ચૂંટણી લડનાર કોઈપણ વ્યક્તિ દ્વારા અથવા જે ચૂંટણીને લગતો પ્રશ્ન સંબંધિત હોય તે ચૂંટણીમાં મત આપવા માટે લાયક કોઈપણ વ્યક્તિ દ્વારા પ્રશ્ન ઉઠાવવામાં આવે, તો આવી વ્યક્તિ, ચૂંટણીના પરિણામોની જાહેરાતની તારીખ પછી પંદર દિવસની અંદર કોઈપણ સમયે, સિવિલ જજ (જુનિયર ડિવિઝન) અને જો સિવિલ જજ (જુનિયર ડિવિઝન) ન હોય તો સિવિલ જજ (સિનિયર ડિવિઝન), (જેને હવે પછી "જજ" તરીકે ઓળખવામાં આવશે) જે વિસ્તારમાં ચૂંટણી યોજાઈ હોય અથવા યોજાવી જોઈતી હતી તે વિસ્તારમાં સામાન્ય અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા હોય, તેમને આવા પ્રશ્નના નિર્ધારણ માટે ચૂંટણી પિટિશન રજૂ કરી શકે છે.

(૨) અરજદારે નીચેના ખંડોમાં ઉલ્લેખિત વ્યક્તિઓ સિવાયની વ્યક્તિઓને તેમની ચૂંટણી પિટિશનના સામાવાળા તરીકે જોડવા જોઈએ નહીં, એટલે કે:-

(અ) જ્યાં અરજદાર, તમામ અથવા કોઈપણ ચૂંટાયેલા ઉમેદવારોની ચૂંટણીની માન્યતાને પડકારવા ઉપરાંત, એવી વધુ રાહતનો દાવો કરે છે કે તેઓ પોતે અથવા અન્ય કોઈ ઉમેદવાર યોગ્ય રીતે ચૂંટાયા છે, ત્યારે અરજદાર સિવાયના તમામ હરીફ ઉમેદવારો અને જ્યાં આવી કોઈ વધુ રાહતનો દાવો કરવામાં આવ્યો ન હોય, ત્યાં તમામ ચૂંટાયેલા ઉમેદવારો, અને

(બ) અન્ય કોઈપણ ઉમેદવાર કે જેના પર ચૂંટણી પિટિશનમાં કોઈપણ ભ્રષ્ટ્ર પ્રથાના આક્ષેપો કરવામાં આવ્યા હોય.

(૩) જજ દ્વારા ત્યારબાદ તપાસ હાથ ધરવામાં આવશે અને તેઓ તેમને જરૂરી લાગે તેવી તપાસ કર્યા પછી, જાહેર કરેલ પરિણામની પુષ્ટિ કરતો અથવા તેમાં સુધારો કરતો, અથવા ચૂંટણીને રદ કરતો આદેશ પસાર કરી શકે છે. ઉક્ત તપાસના હેતુઓ માટે, સદર જજ સિવિલ કોર્ટની તમામ સત્તાઓનો ઉપયોગ કરી શકે છે, અને તેમનો નિર્ણય અંતિમ રહેશે.

(૪) જો કલમ ૨૭૪ હેઠળ બનાવેલા નિયમોનો અમલ કરવાની જવાબદારી ધરાવતા અધિકારી અથવા અધિકારીઓ દ્વારા કોઈ ભૂલ અથવા અનિયમિતતા અથવા બિનસત્તાવારતા કે જે ભ્રષ્ટ્ર રીતે ઊભી ન થઈ હોય તેના આધારે જ ચૂંટણીની માન્યતા પર પ્રશ્ન ઉઠાવવામાં આવે, તો જજ ચૂંટણી રદ કરશે નહીં.

સ્પષ્ટીકરણ— આ પેટા-કલમમાં "ભૂલ" શબ્દમાં આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અથવા તે હેઠળ બનાવેલા નિયમોના કોઈપણ ભંગ અથવા અમલ કરવામાં કોઈપણ અવગણના અથવા કોઈપણ બિન-પાલનનો સમાવેશ થતો નથી કે જેનાથી ચૂંટણીના પરિણામ પર ભૌતિક અસર પડી હોય.

(૫) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ પ્રાપ્ત થયેલ તમામ ચૂંટણી પિટિશનો—

- (અ) જેમાં સમાન મતદાર વિભાગનું પ્રતિનિધિત્વ કરતા સભ્યોની ચૂંટણીની માન્યતા પ્રશ્નમાં હોય, તેની સુનાવણી એ જ જજ દ્વારા કરવામાં આવશે, અને
- (બ) જેમાં સમાન મતદાર વિભાગનું પ્રતિનિધિત્વ કરવા ચૂંટાયેલા સમાન સભ્યની ચૂંટણીની માન્યતા પ્રશ્નમાં હોય, તેની સુનાવણી એકસાથે કરવામાં આવશે.
- (ડ) સિવિલ પ્રોસિજર કોડ, ૧૯૦૮ (૧૯૦૮ નો વી.) માં કંઈપણ સમાવિષ્ટ હોવા છતાં જજ—
- (અ) કોઈપણ પિટિશનને સમાધાન કરવાની અથવા પાછી ખેંચવાની મંજૂરી આપશે નહીં, અથવા
- (બ) કોઈપણ વ્યક્તિને કોઈપણ પ્લીડિંગમાં ફેરફાર કરવા અથવા સુધારો કરવાની મંજૂરી આપશે નહીં, સિવાય કે તેમને ખાતરી થાય કે સમાધાન અથવા પાછી ખેંચવા માટેની આવી અરજી અથવા આવા ફેરફાર અથવા સુધારા માટેની અરજી શુદ્ધ બુદ્ધિથી (bona fide) કરવામાં આવી છે અને મિલીભગતથી (collusive) નથી.
- (૭)(અ) જો આવી તપાસ કરવા પર જજને જણાય કે ઉમેદવારે ચૂંટણીના હેતુ માટે પેટા-કલમ (૮) ના અર્થમાં ભ્રષ્ટ્ર પ્રથા કરી છે તો તેઓ તે ચૂંટણી અને કલમ ૩૩ હેઠળ યોજાનારી આવી નવી ચૂંટણીના હેતુ માટે ઉમેદવારને ગેરલાયક જાહેર કરશે અને જો આવા ઉમેદવાર ચૂંટાયા હશે તો તેમની ચૂંટણી રદ કરશે.

(બ) જો, કોઈપણ કિસ્સામાં જ્યાં ખંડ (અ) લાગુ પડતો નથી, ત્યાં બે અથવા વધુ ઉમેદવારો વચ્ચે ચૂંટણીની માન્યતા વિવાદમાં હોય, તો જજ દરેક ઉમેદવારની તરફેણમાં નોંધાયેલા મતોની ચકાસણી અને ગણતરી કર્યા પછી, જે ઉમેદવારની તરફેણમાં સૌથી વધુ માન્ય મતો મળ્યા હોય તેને યોગ્ય રીતે ચૂંટાયેલા જાહેર કરશે:

પરંતુ શરત એ છે કે આવી ગણતરીના હેતુ માટે, જો જજને જણાય કે તે આપવામાં અથવા મેળવવામાં જાણીતા અથવા અજાણ્યા કોઈપણ વ્યક્તિ દ્વારા કોઈ ભ્રષ્ટ્ર પ્રથા કરવામાં આવી છે, તો કોઈ મત માન્ય ગણવામાં આવશે નહીં:

વધુ શરત એ છે કે આવી ગણતરી પછી જો કોઈપણ ઉમેદવારો વચ્ચે સમાન મતો અસ્તિત્વમાં હોય અને એક મત ઉમેરવાથી કોઈપણ ઉમેદવારને ચૂંટાયેલા જાહેર કરવાનો અધિકાર મળે, તો આવા ઉમેદવાર અથવા ઉમેદવારોની તરફેણમાં મળેલા કુલ માન્ય મતોમાં એક વધારાનો મત ઉમેરવામાં આવશે, જે કિસ્સો હોય તે મુજબ, જજની હાજરીમાં તેઓ નક્કી કરે તે રીતે ચિઝી (lot) ઉપાડીને પસંદ કરવામાં આવશે."

(૧૧) ૧૯૯૩ ના અધિનિયમની કલમ ૩૧ ની જોગવાઈઓનું વિશ્લેષણ સિવિલ જજ સમક્ષ ચૂંટણી પિટિશન દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા ચૂંટણી વિવાદોના નિર્ણાયક માટે એક મિકેનિઝમ અથવા ફોરમ પૂરી પાડવાનો કાયદાકીય

આશય સ્પષ્ટ કરે છે. આ કલમ આગળ ચૂંટણીની માન્યતા નક્કી કરવા માટેની વ્યાપક પ્રક્રિયા પણ નિર્ધારિત કરે છે. ૧૯૯૩ ના અધિનિયમની કલમ ૩૧ ની પેટા-કલમ (૩) ખાસ કરીને "તપાસ (inquiry)" શબ્દનો ઉપયોગ કરે છે જે "ટ્રાયલ (trial)" ના અર્થને આવરી લેશે નહીં. પરિણામે, ચૂંટણી પિટિશનને સિવિલ કોર્ટમાં દાખલ કરાયેલા "દાવા (suit)" સમાન ગણી શકાય નહીં. જરૂરી પરિણામ રૂપે, ૧૯૯૩ ના અધિનિયમની કલમ ૩૧ હેઠળ સત્તાનો ઉપયોગ કરતા સિવિલ જજ એક "પર્સોના ડેઝિગ્નાટા (persona designata)" છે પરંતુ કોર્ટ નથી, તે હકીકત હોવા છતાં કે તેમની પાસેથી અર્ધ-ન્યાયિક રીતે કાર્ય કરવાની અપેક્ષા રાખવામાં આવે છે. સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૨૬૪૧/૨૦૧૬ માં આપવામાં આવેલા તારીખ ૦૭.૦૩.૨૦૧૬ ના ચુકાદામાં આ કોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચે ગુજરાત મ્યુનિસિપાલિટીઝ એક્ટ, ૧૯૬૩ (જેને હવે પછી "૧૯૬૩ નો અધિનિયમ" તરીકે ઓળખવામાં આવશે) ની કલમ ૧૪ ની તપાસ કર્યા પછી, જે ૧૯૯૩ ના અધિનિયમની કલમ ૩૧ ની સમાન (pari materia) છે, એવું ઠરાવ્યું છે કે ૧૯૬૩ ના અધિનિયમની કલમ ૧૪ માં ઉલ્લેખિત "જજ" એ કાર્યવાહીનું "ટ્રિબ્યુનલ" તરીકે નિર્ણાયક કરવા માટે નિયુક્ત "પર્સોના ડેઝિગ્નાટા" છે અને "કોર્ટ" તરીકે નહીં અને ૧૯૬૩ ના અધિનિયમની કલમ ૧૪ હેઠળ જજ સમક્ષની કાર્યવાહીને "દીવાની (Civil)" પ્રકૃતિની કાર્યવાહી કહી શકાય નહીં પરંતુ પડકારવામાં આવેલી

ચૂંટણીની માન્યતા અંગે નિર્ણય લેવા માટેની તપાસની પ્રક્રિયામાં સમાન "વૈધાનિક કાર્યવાહી" છે. ઉપરોક્ત ચુકાદામાં આપવામાં આવેલા મતથી વિચલિત થવા માટે કોઈ ખાતરીજનક પરિબલો અથવા કારણો અમારી સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવ્યા નથી.

(૧૨) અમે હવે સિવિલ જજ દ્વારા ચૂંટણી પિટિશનમાં કોડના ઓર્ડર ૩૯ નિયમ ૧ અને ૨ સમાન વચગાળાનો મનાઈદુકમ આપવાની સત્તાના ઉપયોગના મુદ્દાની તપાસ કરવાનો પ્રયાસ કરીશું. અમારા સુવિચારિત મતે, ૧૯૯૩ ના અધિનિયમની કલમ ૩૧ ની જોગવાઈઓ આવી સત્તાની કલ્પના કરતી નથી. જો કે, પેટા-કલમ (૩) સિવિલ કોર્ટની તમામ સત્તાઓના ઉપયોગ વિશે જણાવે છે, પરંતુ તે વચગાળાનો મનાઈદુકમ આપવાની સત્તા પ્રદાન કરશે નહીં. જજ કે જેઓ પર્સોના ડેક્રિમ્પાટા છે તેઓ કોડના ઓર્ડર ૩૯ નિયમ ૧ અને ૨ હેઠળ સત્તાનો ઉપયોગ કરી શકતા નથી. જજ માત્ર એવી પ્રક્રિયા અપનાવી શકે છે જે ચૂંટણીની માન્યતા નક્કી કરવા માટે ૧૯૯૩ ના અધિનિયમની કલમ ૩૧ ના આગળ વધારામાં કરવામાં આવતી તપાસ અથવા અન્વેષણમાં મદદ કરી શકે. ઉપરોક્ત જોગવાઈઓ પરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે વિધાનસભા તે હકીકતથી વાકેફ હતી કે સિવિલ જજ દ્વારા સામનો કરવામાં આવતી કાર્યવાહીના સ્વરૂપને જોતા તેમને વચગાળાનો મનાઈદુકમ આપવાની સત્તા આપી શકાય નહીં. સોમાભાઈ કચરાદાસ પટેલ

(ઉપર મુજબ) ના કેસમાં ડિવિઝન બેન્ચે ગુજરાત મ્યુનિસિપાલિટીઝ એક્ટ, ૧૯૬૩ ની કલમ ૧૪ ની તપાસ કરતી વખતે આ મુજબ અવલોકન કર્યું છે:

"ચૂંટણી પિટિશનમાં કરારના ભંગ અથવા કરારના ભંગ માટેની કાર્યવાહીનો કોઈ પ્રશ્ન હોતો નથી અને જ્યાં સુધી ઈજાની વાત છે ત્યાં સુધી, તે કાર્યવાહીના અન્ય પક્ષકાર દ્વારા વિચારવામાં આવેલી કાર્યવાહીથી કાનૂની ઈજા હોવી જોઈએ. કલમ ૧૪ હેઠળ ચૂંટણી ટ્રિબ્યુનલ માટે માત્ર એક જ તપાસ માન્ય છે જે કાઉન્સિલરની ચૂંટણીની માન્યતા અંગેની તપાસ છે અને એવી કોઈ કાનૂની ઈજાનો પ્રશ્ન જ નથી કે જે ચૂંટણી ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષના અરજદારને ભોગવવી પડે અને તેથી ઓર્ડર ૩૯ ના નિયમ ૨ નો એ ભાગ કે જે "અન્ય કોઈપણ પ્રકારની ઈજા" વિશે બોલે છે તે પણ ચૂંટણીની માન્યતાને પડકારતી કાર્યવાહીને લાગુ પડશે નહીં. આ સંજોગોમાં, ગુજરાત મ્યુનિસિપાલિટીઝ એક્ટની કલમ ૧૪ ની જોગવાઈઓ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલી ચૂંટણી પિટિશનના કોઈપણ પક્ષકાર દ્વારા ઓર્ડર ૩૯, નિયમ ૨ નો પણ ઉપયોગ કરી શકાતો નથી. જો આવું છે, તો ચૂંટણી પિટિશન પેનિંગ હોય તે દરમિયાન મનાઈદુક્રમ આપવાનો ઇનકાર કરતા આદેશ સામે અપીલ જાળવી શકાય તે માટે ઓર્ડર ૪૩, નિયમ ૧ ની જોગવાઈઓને લાગુ કરવાનો કોઈ પ્રશ્ન નથી.

"અમારો, જોકે, એવો અભિપ્રાય છે કે ગુજરાત મ્યુનિસિપાલિટી એક્ટે ન તો ચૂંટણીની માન્યતાને પડકારતા અરજદારોને મનાઈદુકમ માંગવાનો મૂળભૂત અધિકાર આપ્યો છે કે ન તો ટ્રિબ્યુનલમાં મનાઈદુકમ આપવાની સત્તા આપી છે."

... પરંતુ તે સુસ્થાપિત કાયદો છે કે ગર્ભિત સત્તાના સિદ્ધાંતને માત્ર ત્યારે જ અમલમાં લાવી શકાય જો એવું જણાય કે કાનૂન દ્વારા સત્તામંડળ પર ફરજ લાદવામાં આવી હતી અથવા સત્તા આપવામાં આવી હતી અને આગળ એવું પણ જણાય કે જ્યાં સુધી કોઈ સહાયક અથવા આનુષંગિક સત્તા અસ્તિત્વમાં છે તેવું માની ન લેવાય ત્યાં સુધી ફરજ બજાવી શકાતી નથી અથવા સત્તાનો બિલકુલ ઉપયોગ કરી શકાતો નથી."

.....આ ગર્ભિત સત્તાના સિદ્ધાંતને ગુજરાત મ્યુનિસિપાલિટીઝ એક્ટની કલમ ૧૪ ની જોગવાઈઓમાં વાંચી શકાય નહીં કારણ કે ટ્રિબ્યુનલે માત્ર તે ચૂંટણીની માન્યતાના પ્રશ્ન પર નિર્ણય લેવાનો છે અને વર્તમાન કેસમાં માંગવામાં આવેલ મનાઈદુકમના પ્રકારને તેની સમક્ષના પ્રશ્નના યોગ્ય નિર્ધારણ માટે જરૂરી કહી શકાય નહીં, કે એવું પણ ન કહી શકાય કે જો આવી રાહત મંજૂર કરવામાં ન આવે તો ચૂંટણી પિટિશનનું પરિણામ, જો સફળ થાય, તો તે વ્યર્થ થઈ જશે, કે એવું પણ કહી શકાય નહીં કે આવી કોઈ ગર્ભિત સત્તાની ગેરહાજરીમાં ચૂંટણી ટ્રિબ્યુનલના અધિકારક્ષેત્રનો અસરકારક રીતે ઉપયોગ કરવામાં આવશે નહીં.

....એટલું જ કહી શકાય કે જો કાનૂન દ્વારા અપીલની જોગવાઈ કરવામાં આવી હોત, તો સિવિલ પ્રોસિજર કોડ હેઠળ અપીલને લગતી આ પ્રક્રિયાગત જોગવાઈ લાગુ પડતી હોત પરંતુ ન તો ગર્ભિત સત્તા દ્વારા કે ન તો કાર્યવાહીની ખૂબ જ પ્રકૃતિ દ્વારા એમ કહી શકાય કે ઓર્ડર ૩૯, નિયમ ૧ અથવા ૨ હેઠળ વચગાળાનો મનાઈદુકમ આપવાની સત્તા ગુજરાત મ્યુનિસિપાલિટીઝ એક્ટની કલમ ૧૪ ની જોગવાઈઓ હેઠળ રચાયેલ ટ્રિબ્યુનલને આપવામાં આવી છે."

(૧૩) વેંકટસુબ્બૈયા ચેટ્ટિયાર વિરુદ્ધ શેષા અચ્ચર, એ.આઈ.આર. ૧૯૨૪ મદ્રાસ ૭૯૭ ના કેસમાં જસ્ટિસ જેક્સન દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદાનો સંદર્ભ આપવો ઉચિત રહેશે. સંબંધિત ફરો નીચે મુજબ ટાંકવામાં આવ્યો છે:

"૭. ચૂંટાયેલા ઉમેદવારને તેમની બેઠક લેતા અટકાવતો મનાઈદુકમ ન્યાયના હિતમાં હોઈ શકે છે એવું માની લઈએ કે તેમની ચૂંટણી એટલી અનિયમિત હતી કે તે ચૂંટણીના પરિણામસ્વરૂપ કોઈ પણ કૃત્ય હરાવેલા ઉમેદવાર પર છેતરપિંડી છે તેવું માનવા માટે પ્રાથમિક આધાર છે, પરંતુ આવો મનાઈદુકમ કોઈપણ રીતે સુનાવણીના સંચાલનને અસર કરતો નથી. આવો મનાઈદુકમ જારી કરતી કોર્ટ ખરેખર એવી રીતે આગળ વધી રહી છે જાણે કે તે તેના સામાન્ય દીવાની અધિકારક્ષેત્રની ક્વાયતમાં કેસને જમ કરી રહી છે અને ચૂંટણીની માન્યતા અંગે વિશેષ નિયમો હેઠળ તપાસ

કરતી કોર્ટ તરીકે નહીં. અને નિયમ ૧ હેઠળ ચૂંટણી પર ફક્ત નિયમો હેઠળ રજૂ કરાયેલ પિટિશન દ્વારા જ પ્રશ્ન ઉઠાવી શકાય છે. જ્યારે પક્ષકારને તેમના સામાન્ય ન્યાયિક કાર્યોની કવાયતમાં સિવિલ કોર્ટનો આશ્રય લેવા માટે ખાસ પ્રતિબંધિત કરવામાં આવે છે, ત્યારે હું કોર્ટ માટે તેની પોતાની ગતિના સામાન્ય સિવિલ અધિકારક્ષેત્રોને તપાસમાં આચાત કરવા માટે કોઈ વોરંટ જોઈ શકતો નથી. અને, અલબત્ત, જો કોર્ટ કલમ ૯૪ અને ઓર્ડર ૩૯ હેઠળ કામ ન કરી શકે, તો કલમ ૧૫૧ તેની સત્તાઓને વિસ્તારી શકશે નહીં."

(૧૪) ઓલ ઇન્ડિયા ઇન્ડિયન ઓવરસીઝ બેંક એસસી એન્ડ એસટી એમ્પ્લોયઝ વેલફેર એસોસિએશન વિરુદ્ધ યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા, (૧૯૯૬) ૬ એસસીસી ૬૦૬ ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટે આ મુજબ અવલોકન કર્યું છે:

"૧૦. રસપ્રદ રીતે, અહીં, (કલમ ૩૩૮ ના ખંડ ૮) માં વપરાયેલા શબ્દો છે "કમિશન પાસે... દાવો ચલાવતી સિવિલ કોર્ટની તમામ સત્તાઓ હશે". પરંતુ "સિવિલ કોર્ટની તમામ સત્તાઓ" શબ્દોનો ઉપયોગ "પેટા-ખંડ (અ) માં ઉલ્લેખિત કોઈપણ બાબતની તપાસ કરતી વખતે અથવા ખંડ ૫ ના પેટા-ખંડ (બ) માં ઉલ્લેખિત કોઈપણ ફરિયાદની પૂછપરછ કરતી વખતે" કરવાનો રહેશે. સિવિલ કોર્ટની તમામ પ્રક્રિયાગત સત્તાઓ કમિશનને આ બાબતોની તપાસ અને પૂછપરછના હેતુ માટે આપવામાં આવે છે અને તે પણ માત્ર તે મર્યાદિત હેતુ માટે જ. વચગાળાના કે કાયમી મનાઈદુકમો

આપવાની સિવિલ કોર્ટની સત્તાઓ કમિશનમાં નિહિત નથી અને ન તો બંધારણની કલમ ૩૩૮ ના ખંડ (૮) ના વાંચન પરથી આવી સત્તાનું અનુમાન કે તારણ કાઢી શકાય છે."

ઉપરોક્ત વિશ્લેષણ અને અવલોકનો એક જ અભિપ્રાયમાં પરિણમે છે કે ૧૯૯૩ ના અધિનિયમની કલમ ૩૧ હેઠળ ચૂંટણીની માન્યતાની તપાસ કરતી વખતે સિવિલ જજ પાસે ચૂંટણી પિટિશનમાં વચગાળાનો મનાઈફિક્કમ/રાહત આપવાની સત્તા નથી. ૧૯૯૩ ના અધિનિયમની કલમ ૩૧ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલી ચૂંટણી પિટિશનમાં વચગાળાનો મનાઈફિક્કમ આપવાની સત્તા આવી જોગવાઈઓમાં સમાવિષ્ટ નથી કારણ કે ચૂંટણી પિટિશન સિવિલ કાયદા અથવા સમાનતાની કાર્યવાહીની કલ્પના કરતી નથી. ૧૯૯૩ ના અધિનિયમની કલમ ૩૧ ની પેટા-કલમ (૩) હેઠળ સિવિલ જજ કોઈપણ વ્યક્તિ દ્વારા કરવામાં આવેલ કોઈપણ ભ્રષ્ટ્ર પ્રથા શોધવા માટે તપાસ અથવા પૂછપરછના હેતુ માટે સિવિલ કોર્ટની પ્રક્રિયાગત સત્તાઓનો ઉપયોગ કરી શકે છે.

(૧૫) જીવંતીબેન ભીખાજી થાવેરાયા (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં, આ કોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચે ઠરાવ્યું છે કે જ્યાં સુધી અરજીમાં કરવામાં આવેલા આક્ષેપો પ્રસ્થાપિત અને સાબિત ન થાય ત્યાં સુધી, આક્ષેપો માત્ર આક્ષેપો જ રહે

છે અને તેથી, આક્ષેપોના આધારે, કોર્ટ વચગાળાના તબક્કે પુનઃ મતગણતરીનો આદેશ આપી શકે નહીં.

(૧૬) વિદ્વાન વકીલ શ્રી વિરલ કે શાહ દ્વારા એડારા હરિબાબુ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં ચુકાદા પર મૂકવામાં આવેલો આધાર વર્તમાન કેસની હકીકતોને લાગુ થઈ શકે નહીં કારણ કે એવું જણાય છે કે તેમાં ચૂંટાયેલા સભ્યને ગેરલાયક ઠેરવવાના મુદ્દા સાથે કામ પાર પાડવામાં આવ્યું હતું. વિદ્વાન વકીલ શ્રી શાહ દ્વારા આધાર રખાયેલ આર. નારાયણ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલતનો ચુકાદો તેમના બચાવમાં આવી શકશે નહીં કારણ કે સર્વોચ્ચ અદાલત ઉક્ત કેસમાં એવા વિવાદ સાથે કામ કરી રહી હતી જેમાં રિટર્નિંગ ઓફિસરે પુનઃ મતગણતરીની પ્રાર્થના ફગાવી દીધી હતી અને પરિણામ જાહેર કરવાની સાથે આગળ વધ્યા હતા. સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૧૫૦૭/૨૦૧૭ ની રિટ પિટિશનમાં, વિદ્વાન જજે વચગાળાના મનાઈદુક્રમ તરીકે પુનઃ મતગણતરી માટે કોર્ટ કમિશનરની નિમણૂક કરવાનો આદેશ આપ્યો છે અને સાથે સાથે ચૂંટાયેલા ઉમેદવારોને તેમની વહીવટી સત્તાઓનો ઉપયોગ કરતા અટકાવ્યા પણ છે. અમારા સુવિચારિત મતે, સિવિલ જજ દ્વારા અપનાવવામાં આવેલી પદ્ધતિ અયોગ્ય છે અને તે ૧૯૯૩ ના અધિનિયમની કલમ ૩૧ માં કલ્પના કરવામાં આવેલી પ્રક્રિયાની બહાર છે. ૧૯૯૩ ના અધિનિયમની કલમ ૩૧ ની પેટા-કલમ

૭(બ) કલ્પના કરે છે કે તે સિવિલ જજ જ છે જેમણે દરેક ઉમેદવારની તરફેણમાં નોંધાયેલા મતોની ચકાસણી અને ગણતરી કરવાની હોય છે, ત્યારબાદ, એવા ઉમેદવારને જાહેર કરવાના હોય છે, જેમને ઉમેદવારોની સૌથી વધુ સંખ્યા મળી હોવાનું જણાય. કાનૂન દ્વારા તેમને આપવામાં આવેલી સત્તાઓ તેઓ તેમના કાર્યો કરવા માટે અન્ય કોઈને સોંપી શકતા નથી. કોઈ પણ સંજોગોમાં ચૂંટાયેલા સભ્યોને તેમની વહીવટી સત્તાઓ બજાવતા અટકાવવા એ મતદારોની લોકશાહી ઈચ્છાને હરાવે છે અથવા નિષ્ફળ બનાવે છે જેમણે તેમને ચૂંટ્યા હતા. એકમાત્ર ઘટના કે જે તેમને તેમનો હોદ્દો સંભાળતા અથવા તેમના વહીવટી કાર્યો બજાવતા વંચિત કરી શકે છે તે ચૂંટણી પિટિશનના ન્યાયનિર્ણય પરનો અંતિમ નિર્ણય છે. આ સંજોગોમાં, અમે ઠરાવીએ છીએ કે સિવિલ જજ વચગાળાના મનાઈદુકમ દ્વારા ચૂંટાયેલા સભ્યોને કોઈપણ રીતે અટકાવતો આદેશ પસાર કરવાની સત્તા ધરાવતા નથી કે તેઓ મતોની પુનઃ ગણતરીનો નિર્દેશ પણ આપી શકતા નથી. વધુમાં, તેઓ મતોની ચકાસણી અને ગણતરી માટે કોર્ટ કમિશનર અથવા ચૂંટણી અધિકારીની નિમણૂકનો આદેશ આપી શકતા નથી.

(૧૭) ૧૯૯૩ ના અધિનિયમની કલમ ૩૧ ની જોગવાઈઓ અને ઉપર જણાવેલ સત્તામંડળોમાંથી તારવેલા સિદ્ધાંતોની વિચારણા પર, અમારો અભિપ્રાય છે કે ચૂંટણી પિટિશન નં. ૧/૨૦૧૭ માં તારીખ ૨૯.૧૨.૨૦૧૬ ના ચૂંટણી પરિણામના અમલીકરણ અને કામગીરી પર સ્ટે આપવાનો ઇનકાર કરતો જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ, ફર્સ્ટ ક્લાસ, માણસાનો આંક ૧ નીચેનો તારીખ ૧૩.૦૧.૨૦૧૭ નો આદેશ વાજબી છે. તદનુસાર, સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૭૨૩, ૨૦૧૭ ફગાવી દેવામાં આવે છે, નિયમ (RULE) ડિસ્ચાર્જ કરવામાં આવે છે. ખર્ચ અંગે કોઈ આદેશ નથી. જો કે, વર્તમાન કેસની હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને, એવી અપેક્ષા રાખવામાં આવે છે કે ટ્રાયલ જજ ચૂંટણી પિટિશનનો બને તેટલી વહેલી તકે, પ્રાધાન્યરૂપે આ ચુકાદાની નકલ મળ્યાની તારીખથી ચાર મહિનાની અંદર, ગુણદોષના આધારે અને આ ચુકાદામાં કરવામાં આવેલા અવલોકનોથી પ્રભાવિત થયા વિના નિર્ણય કરશે.

(૧૮) પ્રિન્સિપાલ સિવિલ જજ, તાલુકા કોર્ટ, પડધરી દ્વારા ચૂંટણી પિટિશન નં. ૧/૨૦૧૭ માં અરજી આંક ૫ નીચે પસાર કરાયેલ તારીખ ૨૩.૦૧.૨૦૧૭ નો આદેશ, જે કોર્ટ કમિશનરની નિમણૂક કરીને પુનઃ મતગણતરીનો આદેશ આપે છે અને ચૂંટાયેલા પ્રતિનિધિઓને તેમની વહીવટી સત્તાઓ બજાવતા અટકાવે છે, તે રદ અને ખાતલ કરવામાં આવે છે. સ્પેશિયલ સિવિલ

એપિલકેશન નં. ૧૫૦૭/૨૦૧૭ મંજૂર કરવામાં આવે છે, તે મુજબ નિયમ
(RULE) સંપૂર્ણ (absolute) કરવામાં આવે છે.

સહી/—

(હર્ષા દેવાની, ન્યાયમૂર્તિ)

સહી/—

(એ.એસ. સુપેહીઆ, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using AI Tool.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: *The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.*